

Prva molitev.

Je-li se spominaš, sestra, našega domačega doma? Bil je pač ubožen in majhen ta naš dom; ali lepšega in večjega raja vendar nismo imeli na tej zemlji.

Ali se spominaš ónih treh sobic, v katerih smo preživeli najlepšo in najsrečnejšo dóbo našega otroškega življenja? Skrajna izbica na levi strani bila ja naša; v njej so stale naše posteljice, in na steni je visela podoba presvete Trojice.

Tebe še ni bilo na svetu, ko sem jaz vže veselo po vseh štirih lazil po ónej sobi. In ko sem shodil, učila me je najina dobra mati s svojim ljubeznivim materinim glasom govoriti in peti nežne otročje pesence.

No vsega tega se spominam še kakor v sanjah. Ali jeden jedini trenotek utisnil se mi je globokeje v mojo dušo, in ta trenotek, sestra ljuba, želim ohraniti svojemu in tvojemu spominu.

Bil je to svet in vzvišen trenotek, trenotek o kakeršnem poje hrvatski pesnik Preradović iz vse svoje duše, pevajoč:

„Je-li se spominaš še,
Mati moja mila,
Ko Bogá moliti si
Dete me učila?“

Dà, tudi mene je učila najina dobra mati moliti Bogá, ko sem komaj znal izgovarjati prve besede. No, jaz sem bil še zeló majhen in prvi „Oče naš“ ni mogel takó lehko v mojo brezskrbno glavico. Ali najina dobra mati mi je obljubovala vse in vse, samó da bi se naučil prve molitvice. A bilo je vse zamán.

Pri našem sosedu kolarju (ti se ga izvestno še dobro spominaš, ker je nama tolikokrat dal ukusnega kolača) bil je vnuček, ki je imel prekrasno golobico. Ta golobica bila je moja jedina želja; zaradi nje zavidal sem svojega malega továriša in si mislil, da je stokrat srečnejši od mene. In zato sem na vse materine obljube tožil le po golobici, ki jo je imel sosedov vnuček, in je bila moja jedina želja.

In ker ni bilo druge, izprosila mi je najina dobra mati tudi to golobico, a malemu mojemu továrišu je kupila nekako drugo igračo. Golobica je vže bila v našej hiši, in jaz jo dobodem, ko bodem znal na izust svoj prvi „Oče naš“.

In glej čuda! Zdaj sem to prelepo molitev znal takój moliti.

Bilo je nekega večera. Po večerji bi bil moral iti v svojo posteljico; ali dejal sem veselo materi, da hočem poprej izmoliti svojo prvo molitevco.

Mati pokliče očeta v mojo sobico ter oba z menój poklekmeta pred podobo presvete Trojice.

Bil je to svet in veličasten trenotek.

Spominam se še prav dobro, kako mi je najina ljuba mati sklenila nedolžni ročici, a še bolje se spominam, kako me je podučila, da naj s svojo prvo molitevco molim za vse óne, ki mi so najdraži in najmileji.

In jaz sem se na to lepo prekrižal in s tihim glasom izmolil svojo prvo molitevco, neprestano misleč na lepo golobico in na milega mi továriša, ki

mi jo je dal z dobrim sreem. Dà, dà, molil sem za njiju dva prav iskreno in pobožno; molil sem s čistim in nedolžnim sreem.

Ko sem svojo molitevco srečno in brez pogréska zvršil, poljubila me je mati s solznim očesom, a jaz sem poljubil očetu roko, ulegel se v svojo posteljico in sladko zaspal.

Druzega dné zjutraj je bila moja ljuba golobica mrtva v kletki, in za dva, tri tedne pozneje so pokopali tudi mojega malega továriša, sosedovega vnučka.

(Po Avg. Harambašičevi knjigi „Smilje i kovilje.“)

Zaupaj, a glej komu.

(Basen.)

„**R**ravo prijateljstvo je mnogo vredno,“ tako reče nekega dné jež skorjancu, ki se je baš pred njim hotel dvigniti v zrak. Začudeno pogleda skorjanček svojega sovražnika a jež nadaljuje: „Dà, zeló velike vrednosti je prijateljstvo in meni je ravnokar šnila dobra misel v glavo, da bi bilo mnogo bolje za naju, ako bi živela v miru in ljubezni drug z drugim nego li v vednem sovraštvu. Skleniva torej danes prijateljstvo, ki bode nama sladilo življenje.“

Nedolžni skorjanček je verojel sladkim besedam zvitega in lokavega sladkača. Napravil si je tudi v bližini ježevega stanovanja svoje gnezdo, ker mu je tako njegov novi prijatelj svétoval.

A skoraj se je pokazalo, kako drago je moral plačati siromak svojo lehkovernost in preveliko zaupnost.

Skorjančevo gnezdo se je kmalu oživeló, v njem se je gibalo in čivkalo pet krepkih mladičev. Stara sta jih skrbno gojila in pridno polnila vedno odprte, ne-nasitne kljunčke.

Nekoč odletita, kakor po navadi, roditelja za živežem.

Ali, o grôza! kaj vidita, ko se vrnetá. Jež je stal pri gnezdu ter hrustal mladiče — gostil se je baš z zadnjim mladičem — da je mehko perjiče na vse strani letelo.

„Hudobnež!“ zavpijeta prestrašena ptička, „ali si takó ostal zvest svojim obljubam, ali je to znamenje tvojega pravega prijateljstva?“

Obrnil je sedáj jež svoj hudobni rilec proti razjarjenima skorjancema in divje pogledal. Izvestno bi se tudi njima ne bilo nič boljega pripetilo, kakor prej mladičem; ali ušla mu sta.

Gorjé nam, ako sovražniku, ki nam s sladkimi besedami ponuja prijateljstvo, prehitro verojamemo in zaupamo; kajti njegova navada — škodovati nam — vrača se često rada.

Anton Kosi.

